

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเรียนรู้ที่จะอ่านหนังสือออกด้วยการอ่าน ผู้อ่านที่อ่านเก่งมักจะอ่านหนังสือเป็นจำนวนมาก ส่วนผู้อ่านที่อ่านไม่เก่งมักไม่ค่อยอ่านหนังสือ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะขยายโอกาสในการอ่านให้มากขึ้น (Stice, Bertrand & Bertrand, 1995, p. 148) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับตัวป้อนที่เป็นตัวหนังสืออย่างเพียงพอจากการอ่านในปริมาณมาก (Scarcella, 1990, p. 86) นอกจากนี้ ยังมีคุณประโยชน์ในด้านอื่น ๆ อีกมากมาย อาทิ การฆ่าเวลา การลดความเบื่อหน่าย การลดความรู้สึกรำเวงในวัยชรา (Rane-Szostak & Herth, 1995) เป็นต้น

ความเพลิดเพลินที่ได้จากการอ่านจะนำไปสู่ความประทับใจและจูงใจให้อ่านเพิ่มขึ้นเพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินยิ่งขึ้น เมื่อทำบ่อย ๆ ก็จะติดเป็นนิสัยและมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ในที่สุดก็พัฒนามาเป็นนิสัยรักการอ่าน นักวิชาการทางด้านการอ่านกล่าวถึงความสำคัญของนิสัยรักการอ่านมากมาย อาทิ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2529, หน้า 332) ให้ทัศนะว่า นิสัยรักการอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์มาก เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากการอ่านแทบทั้งสิ้น ผู้ที่อ่านมากจึงเป็นผู้ที่มีความรู้มากตามไปด้วย นิสัยรักการอ่านเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะทำให้การอ่านประสบความสำเร็จ ถ้าผู้ใดมีนิสัยรักการอ่านก็จะอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ไม่ต้องรอให้ความจำเป็นมาบังคับ ดังเช่น การอ่านหนังสือเมื่อใกล้สอบหรืออ่านเพราะผู้สอนสั่งให้อ่าน

ดังนั้น นิสัยรักการอ่านจึงเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการส่งเสริมการอ่าน เพราะในสภาพปัจจุบันการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเพียงแต่อ่านออกเขียนได้คงยังไม่เป็นการเพียงพอ จุดหมายปลายทางนั้นควรจะทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านติดตัวไป เพื่อว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้อาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตสมบูรณ์และมีค่ายิ่งขึ้น เพราะการศึกษาไม่ได้มีอยู่แต่ในห้องเรียนหรือโรงเรียน แต่การศึกษามีชั่วชีวิต (สุชุม เฉลยทรัพย์, 2529, หน้า 190) ฉะนั้น การสร้างนิสัยรักการอ่านมีความสำคัญมากต่อการพัฒนา

คุณภาพของมนุษย์ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน หน้าที่การงาน การดำเนินชีวิต และเป็นผู้อ่านตลอดชีวิต (จวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 55-56)

นิสัยรักการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เนื่องจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านมักจะอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ อ่านเป็นจำนวนมากและพยายามหาหนังสือมาอ่านเพื่อสนองความต้องการที่จะอ่าน จึงทำให้ผู้เรียนได้รับตัวป้อนทางภาษาอย่างเพียงพอและหลากหลาย ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์โครงสร้างทางภาษา และกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์แล้ว ยังทำให้พัฒนาทักษะทางการอ่านด้านต่าง ๆ อันเป็นผลพลอยได้จากการอ่านหนังสือในปริมาณมาก เช่น เป็นผู้ที่อ่านได้รวดเร็วและคล่องแคล่ว รวมทั้งได้เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิหลังทางความรู้เกี่ยวกับเจ้าของภาษาอีกด้วย นอกจากนี้ นิสัยรักการอ่านทำให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ จึงทำให้งิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อหน่ายและดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะผู้สอนไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยกับการเคี่ยวเข็ญให้ผู้เรียนตั้งใจอ่าน

สรุปได้ว่า นิสัยในการอ่านภาษาอังกฤษมีบทบาทต่อสังคมไทยมากขึ้น ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป เนื่องจากตำราทางวิชาการส่วนใหญ่มักจะเป็นภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี การที่จะพัฒนาทักษะการอ่านนี้ ต้องอาศัยระยะเวลาและการฝึกฝนที่มากพอทั้งในและนอกชั้นเรียน ผู้เรียนที่มีนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษจึงเป็นผู้ได้เปรียบเพราะถือว่าเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้อยู่เสมอ ส่วนในด้านการประกอบอาชีพนั้น หน่วยงานส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี นิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางภาษาทำให้มีความสามารถในการใช้ภาษาสูงขึ้น ดังนั้น บุคคลยังมีนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษมากเท่าใดก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา หน้าที่การงาน และการดำเนินชีวิตมากขึ้นเท่านั้น

นอกจากนี้ นิสัยรักการอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การปลูกฝังให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สุด เพราะการอ่านเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าประเทศใดเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศต่าง ๆ แถบยุโรป และประเทศญี่ปุ่นล้วนมีประชาชนที่มีนิสัยรักการอ่านทั้งสิ้น (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2542, หน้า 34) ซึ่งจากการสำรวจพบว่าวัยรุ่นจำนวนมากในประเทศที่เป็นผู้นำทางเทคโนโลยีเหล่านี้ นิยมการอ่านอย่างมากและเป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อการเรียนรู้ และเพื่อการหลบหนี แสดงให้

เห็นว่าวัยรุ่นเหล่านี้มองเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ (Greaney & Neuman, 1990 as cited in Stice, Bertrand & Bertrand, 1995, p. 121)

อย่างไรก็ตาม การประชุมองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้ปรารภว่า ประเทศไทยเป็นประเทศด้อยพัฒนาในการอ่านหนังสือ พลเมืองไทย 50 ล้านคน เฉลี่ยแล้วอ่านหนังสือคนละ 5 หน้ากระดาษต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่น้อยมาก (การอภิปรายเรื่องการอ่านนั้นสำคัญไฉน, 2531, หน้า 29 อ้างใน ศรีรัตน์ เจริญจันทร์, 2542, หน้า 34) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงรณรงค์ให้ประชาชนไทยมีนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง อาทิ การสนับสนุนให้นโยบายของโรงเรียนเป็นไปเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ศึกษาค้นคว้าและอ่านเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ได้แก่ การจัดห้องสมุดโรงเรียนให้ดึงดูดผู้เรียน มีบรรยากาศน่าสบาย เหมาะแก่การอ่านหนังสือ การจัดซื้อหนังสือเพิ่มเติมโดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน และการจัดนิทรรศการเพื่อแนะนำหนังสือ ฯลฯ เนื่องจากรัฐบาลเล็งเห็นว่าตราบดีที่ประชาชนไม่ชอบและไม่เห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือ ตราบนั้นการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศจะบรรลุเป้าหมายได้ยาก (กรมวิชาการ, 2529, หน้า 447)

แม้ว่านิสัยรักการอ่านจะมีความสำคัญมาก แต่คนไทยและผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยก็มักจะมองไม่เห็นความสำคัญนั้น คุณกัญดา ธรรมมงคล (2539-2540, หน้า 90-91) กล่าวว่า ปัญหาสำคัญที่สุดด้านการอ่านสำหรับผู้เรียนคนไทย คือ การขาดนิสัยรักการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านภาษาอังกฤษเฉพาะในช่วงเวลาเรียนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ เทพนคร ทาคง (2537, หน้า 64) ที่เน้นว่าอุปสรรคสำคัญที่เป็นต้นเหตุให้ผู้เรียนมีระดับความสามารถในการอ่านต่ำมาจากการที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจและขาดนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก

การที่ผู้เรียนขาดนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนคนไทยไม่ได้พัฒนาและฝึกการอ่านเท่าที่ควร ซึ่งปัจจุบันนี้การเรียนการสอนในประเทศไทยประสบกับปัญหาทางการอ่านคือ ผู้เรียนอ่านบทอ่านไม่เข้าใจและมักป่วนว่าบทอ่านยากเกินไป จนกระทั่งผู้เรียนจำนวนมากบักใจเชื่อว่าตนเองไม่สามารถเข้าใจบทอ่านภาษาอังกฤษได้ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในด้านตัวภาษา การอ่านได้ช้า หรือเมื่ออ่านเร็วจับใจความไม่ได้ (สุมนา อินทร์คำน้อย, อรทัย เสียงจินดาถาวร และ มาลี ไชยเสนา, 2539) ทั้งนี้มีผู้เรียนจำนวนน้อยมากที่เก่งภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 3 (ชวนี ปุริโสดม, 2542) เขตการศึกษา 5 (กุนทิณี จำปาเรือง, 2542) และเขต

การศึกษา 10 (จิรวรรณ. ธาณี, 2542) ซึ่งต่างพบว่าผลสัมฤทธิ์ในทักษะอ่านของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่าความล้มเหลวในการสอนการอ่านให้กับผู้เรียนคนไทย (Chandavimol, 1998, pp. 31-32) มีสาเหตุเนื่องมาจาก

1) ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย เพราะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังวางอยู่บนพื้นฐานของระบบการอ่านแบบแปล โดยแปลคำต่อคำมากกว่าความพยายามที่จะอ่านแล้วคำนึงถึงความหมาย รวมทั้งการมองความสัมพันธ์กับประโยคอื่น เมื่อประสบกับความลำบากในการแปลเป็นภาษาไทยผู้เรียนก็จะอาศัยพจนานุกรมอังกฤษ-ไทยซึ่งไม่มีบริบทให้ตรวจสอบจนทำให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ผิด ๆ แล้วอ่านไม่เข้าใจ ในที่สุดผู้เรียนเกิดความเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่าย เนื่องจากการแปลคำทุกคำเป็นเรื่องยุ่งยากและน่าเบื่อ จึงทำให้ผู้เรียนไม่ชอบการอ่านภาษาอังกฤษ

2) บทอ่านที่ใช้ในการเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เรียนพบในชีวิตประจำวัน น้อยมากหรือไม่สัมพันธ์กันเลย แม้ว่าจะสามารถอ่านเข้าใจได้ก็คงไม่มีผู้เรียนคนใดสนใจที่จะอ่าน บทอ่านเหล่านั้นเพราะเนื้อหาไม่ดึงดูดเท่าที่ควร

3) การสอนยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ส่วนผู้เรียนเป็นผู้สังเกตการณ์ที่ถูกกระทำ ในแต่ละคาบผู้สอนจะอธิบายทุกอย่างโดยแปลเป็นภาษาไทย และออกคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนเขียนสิ่งใดลงไปบ้าง

4) กิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านแล้วแปลตามด้วยการทำแบบฝึกหัดที่ผู้สอนสั่งให้ทำ โดยแทบไม่ให้ความสนใจกับกิจกรรมก่อนการอ่าน ระหว่าง และหลังการอ่าน ผู้เรียนต้องเผชิญกับขั้นตอนการสอนที่ซ้ำซากของการแปลและตอบคำถาม นอกจากนี้ ผู้สอนใช้ภาษาไทยในการสอนทำให้ผู้เรียนคิดเป็นภาษาไทย ความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องนามธรรมและไกลตัวแทนที่จะเป็นเรื่องจริง

นอกจากนี้ Dupuy, Tse & Cook (1996, p. 10) ได้สรุปว่า การไม่ประสบความสำเร็จทางการสอนการอ่านภาษาอังกฤษมีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษด้วยการสอนอ่านแบบดั้งเดิมหลายปีจนเกิดความเชื่อว่าการอ่านเป็นเรื่องของการเรียนรู้หลักภาษาและกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ซึ่งมีประโยชน์มากกว่าการอ่านเพื่อฝึกอ่านหรือการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ผู้เรียนจึงอ่านอย่างไม่เป็นธรรมชาติด้วยการอ่านอย่างระมัดระวังเพื่อสังเกตและจดจำโครงสร้างทางภาษาและไวยากรณ์ ทั้งนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่เชื่อว่าหนังสือแบบเรียนเป็นหนังสือชนิดเดียวที่มีคุณค่าในการอ่านเพราะเต็มไปด้วยการสอนเกี่ยวกับหลักทางภาษา แต่หนังสือเหล่านั้นโดยปกติแล้วยากเกินกว่าที่ผู้เรียนจะอ่านได้ ดังนั้นผู้เรียนที่พยายามอ่านก็จะเหน็ดเหนื่อยเกินไป

อ่านโดยปราศจากความรื่นรมย์ แล้วล้มเลิกความตั้งใจที่จะอ่านในที่สุดซึ่งสอดคล้องกับอาจินวัชร คักดีพิมานพร (2532) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้เดิมไม่ดี มีความสนใจภาษาอังกฤษน้อยมาก และมีเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในเกณฑ์ต่ำ แบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษบางเล่มค่อนข้างยากและเน้นการฝึกด้านไวยากรณ์มากเกินไป อีกทั้งผู้สอนยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและใช้การสอนการอ่านแบบแปล (เทพนคร ทาคง, 2537)

สรุปได้ว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน เนื่องจากมีประสบการณ์ทางการอ่านที่ไม่ดีจากวิธีการสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง การที่ต้องแปลบทอ่านคำต่อคำ การเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ยากเป็นจำนวนมาก การตอบคำถามท้ายบท รวมทั้งบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เคร่งเครียด ซึ่งล้วนทำให้ผู้เรียนคิดว่าการอ่านเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ประการที่สอง ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการอ่าน เนื่องจากบทอ่านที่ผู้สอนนำมาสอนมีระดับภาษายากเกินกว่าระดับความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทอ่านมักจะเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนจึงมีความวิตกกังวลและไม่มั่นใจว่าตนเองจะสามารถอ่านบทอ่านใด ๆ ได้จากการที่ไม่สามารถอ่านบทอ่านที่ผู้สอนนำมาให้อ่านด้วยตนเองได้ ต้องรอจนกว่าผู้สอนจะสอนจึงจะเข้าใจได้ ประการสุดท้าย ผู้เรียนขาดการฝึกทักษะการอ่านอย่างเพียงพอ เพราะมักจะได้อ่านบทอ่านที่สั้นและยาก เต็มไปด้วยคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย และโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อน ทำให้การอ่านติดขัด และอ่านได้น้อยแต่ใช้เวลานาน จึงทำให้ไม่ได้ฝึกทักษะการอ่านเท่าที่ควร

ดังนั้น ในการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้สอนอ่านภาษาอังกฤษควรคำนึงถึงความรู้สึก ทัศนคติ และแรงจูงใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ระดับภาษาของบทอ่านควรสอดคล้องกับระดับการอ่านของผู้เรียน จึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเอกสารการอ่านที่ผู้เรียนสนใจและพึงพอใจ และควรเน้นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแทนการอ่านเพื่อศึกษาลักภาษา ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีในการอ่าน ผู้เรียนจะคลายความวิตกกังวลและมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง เมื่อผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีและมีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษก็จะอ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้ได้รับตัวป้อนทางภาษาอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาความสามารถทางภาษาในด้านต่าง ๆ ตามมา

การอ่านแบบกว้างขวาง (Extensive Reading) น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาแก้ไขปัญหการอ่านของผู้เรียนคนไทย การอ่านแบบกว้างขวาง คือ การอ่านที่อาศัยอ่านเอกสารในปริมาณมาก ๆ ในหัวข้อและถ้อยความที่หลากหลาย เป็นการอ่านที่เน้นความเพลิดเพลินโดยใช้

บทอ่านที่มีระดับความยากง่ายอยู่ในระดับภาษาของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะน่าสนใจ ดึงดูด และมีความสัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน มีทั้งบันเทิงคดี (Fiction) และเรื่องจริง (Non-fiction) การอ่านดังกล่าวทำให้ผู้เรียนมีเวลาอ่านทั้งในและนอกชั้นเรียน ผู้เรียนแข่งขันกับตนเอง และเป็นการอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนผู้สอนเป็นต้นแบบในการอ่านโดยนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านในการสอนในชั้นเรียน และควบคุมการอ่าน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการอ่านทั้งในและนอกชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ช่วยกระตุ้น สร้างความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การอ่านแบบกว้างขวางเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนานิสัยในการอ่านและพัฒนาทักษะการอ่านให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว การใช้บทอ่านในระดับภาษาและความสนใจของผู้เรียนช่วยสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียน ทำให้การอ่านเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้เรียนไม่มีปัญหาเรื่องความยากง่ายของบทอ่าน ก็จะอ่านได้เร็วขึ้น และสนใจที่จะอ่านมากขึ้น ทั้งนี้การอ่านดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว เช่น โครงสร้างทางภาษาและกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ไปใช้ในการอ่านจริง ๆ ในการอ่านนอกชั้นเรียนของผู้เรียน จึงเป็นการฝึกการอ่านอย่างต่อเนื่องจากการเรียนในชั้นไปสู่การอ่านในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมทางภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ จึงสรุปได้ว่าการอ่านดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษา และยังเป็นกลวิธีการเรียนภาษานอกชั้นเรียนอีกด้วย

การอ่านแบบกว้างขวางช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางการเรียนได้ในหลาย ๆ ทาง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยและทัศนะของผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านแบบกว้างขวางหลาย ๆ ท่าน เช่น จากความคิดเห็นของ Grabe (1991, p. 396) การอ่านดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากการที่ผู้เรียนสามารถอ่านเข้าใจ และอ่านบทอ่านที่ค่อนข้างยาวได้ หรืออ่านหนังสือจบเล่มได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาเพื่อนหรือผู้สอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเองมีแรงจูงใจในการอ่านและการเรียนมากขึ้น จนทำให้กล้าอ่านมากขึ้น เมื่อฝึกอ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ ความสามารถทางการอ่านก็พัฒนาสูงขึ้นตามไปด้วย ส่วน Pickard (1996, pp. 150-156) เห็นว่าการอ่านแบบกว้างขวางเป็นกลวิธีการเรียนแบบหนึ่งซึ่งผู้เรียนสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเท่าเทียมกับเพื่อนในชั้นเรียน หรือเหนือกว่า เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสฝึกการอ่านซึ่งเป็นการเรียนภาษาอีกรูปแบบหนึ่งนอกเหนือไปจากการเรียนในชั้นเรียน และการอ่านดังกล่าวยังช่วยให้ผู้เรียนมีโครงสร้างความรู้ (Schema) (Surrer & Robb, 1990) ภูมิหลังทางความรู้ (Grabe, 1991, p. 396) ความรู้รอบตัว (Schmidt, 1996, p. 89) และความสามารถทางภาษาในด้านต่าง ๆ (Bamford & Day, 1998, p. 131; Krashen,

1989b) เช่น การสะกดคำศัพท์ ความรู้ทางคำศัพท์ ทักษะการจำคำศัพท์อย่างอัตโนมัติ (Bamford & Day, 1998, p. 135) สูงขึ้น ส่วน Elley (1991) และ Yu (1993, p. 2) เสริมว่าการอ่านดังกล่าวช่วยพัฒนาทักษะการฟังด้วย ทำให้ผู้เรียนฟังภาษาที่ 2 ได้เข้าใจยิ่งขึ้น อีกทั้งช่วยพัฒนาทักษะทางการสื่อสาร เช่น ทักษะการพูด เนื่องจากได้รับตัวป้อนทางภาษามากมายจึงทำให้มีความมั่นใจ แรงจูงใจ และข้อมูลทางภาษาที่จะใช้ในการพูด (Schmidt, 1997) ในด้านทักษะการอ่านนั้น การอ่านแบบกว้างขวางช่วยพัฒนานิสัยรักการอ่าน เพราะผู้เรียนมีสิทธิในการเลือกอ่านบทอ่านหรือหนังสือที่รู้สึกสนใจได้ตนเอง เป็นผู้กำหนดความเร็ว เวลา สถานที่ในการอ่านด้วยตนเอง หากอ่านไปแล้วพบว่าเนื้อหาไม่ดึงดูดเท่าที่ควร ผู้เรียนสามารถหยุดอ่านและเปลี่ยนเรื่องใหม่ได้โดยไม่มีผู้ใดบังคับ จึงถือว่าเป็นการอ่านตามความพึงพอใจ ทำให้การอ่านสนุกสนาน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน มีแรงจูงใจในการอ่านเมื่อผู้เรียนอ่านในสภาวะแวดล้อมที่สบาย ๆ และไม่เป็นภาระบีบบังคับเช่นนี้ (Day & Bamford, 1998, p. 33) ในที่สุดส่งผลให้มีความชอบและนิยรักการอ่าน นอกจากนี้ การอ่านในปริมาณมากเป็นประจำโดยไม่ต้องกังวลเรื่องคำศัพท์ยากและสังเกตการใช้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ในประโยค ทำให้ผู้เรียนอ่านได้รวดเร็วขึ้น (Mason & Krashen, 1997, p. 101) ประโยชน์อีกประการหนึ่งคือ การอ่านแบบนี้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ช่วยให้เขียนได้ถูกต้องและคล่องแคล่วยิ่งขึ้น (Hafiz & Tudor, 1990) จากการวิจัยของ Tsang (1996) พบว่าระยะเวลาที่ใช้ไปกับการอ่านเป็นประโยชน์ต่อการเขียนมากกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกฝนการเขียน เนื่องจากการอ่านแบบกว้างขวางส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนได้ดีและใช้ภาษาได้ถูกต้องมากกว่าการฝึกการเขียนเพียงอย่างเดียว

จากความคิดเห็นและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การอ่านแบบกว้างขวางเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้รอบตัว และมีความรู้ก่อนการอ่าน ยังช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางภาษา ได้แก่ ทักษะด้านคำศัพท์ ให้สามารถจดจำและสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้อง ทักษะการฟัง ให้ฟังได้เข้าใจยิ่งขึ้น ทักษะการพูด ให้พูดได้ถูกต้องคล่องแคล่วและมีความมั่นใจมากขึ้น ทักษะการอ่าน ให้อ่านได้อย่างคล่องแคล่ว จับใจความสำคัญได้ และมีนิสัยรักการอ่าน ทักษะการเขียน ให้เขียนได้ถูกต้องทั้งด้านเนื้อหาและภาษา แล้วยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ แรงจูงใจ และทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน การเขียน และการเรียนภาษาอีกด้วย ซึ่ง Davis (1995, p. 329) กล่าวว่า หากชั้นเรียนไม่ว่าจะเป็นชั้นเรียนการสอนภาษาแม่ ภาษาที่ 2 หรือภาษาต่างประเทศใด ๆ ก็ตามขาดการอ่านแบบกว้างขวางไปจะทำให้การเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ เพราะจะไม่มีการพัฒนาทักษะทางภาษาในทุกด้านอย่าง

มีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น ควรมีการบรรจุการสอนการอ่านแบบกว้างขวางลงไปในส่วนที่สำคัญของหลักสูตรถ้าต้องการให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด (Yu, 1993, p. 1)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การอ่านแบบกว้างขวางเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจ มีประโยชน์นานับประการ และนิยมใช้ในหลายประเทศทั่วโลกซึ่งผ่านการพิสูจน์แล้วว่าช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางภาษาในระยะสั้นและยาวได้อย่างแท้จริง อีกทั้งสามารถนำมาใช้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนภาษาของผู้เรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ดังนั้น การอ่านดังกล่าวเป็นวิธีการที่เหมาะสมวิธีหนึ่งที่จะนำมาพัฒนาความสามารถในการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนคนไทยให้มีประสิทธิภาพ และช่วยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านไปจนตลอดชีวิต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง
2. เพื่อศึกษานิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังจากที่ผู้เรียนเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางแล้ว ผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. หลังจากที่ผู้เรียนเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางแล้ว ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1. ตัวแปรต้น ได้แก่
 - กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง
 - 2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่

-ความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษ

-นิสัยรักการอ่าน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

-การอ่านในชั้นเรียน: นิทาน เรื่องเล่าต่าง ๆ

-การอ่านนอกชั้นเรียน: หนังสือที่ผ่านการปรับระดับภาษา (Graded Readers)

จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ได้แก่ 1) ชุด Penguin Readers 2) ชุด Oxford Hotshot Puzzles 3) ชุด Oxford Bookworms Starters 4) ชุด Oxford Bookworms Factfiles 5) ชุด Oxford Bookworms (Black) 6) ชุด Longman Easystarts 7) ชุด Longman Originals 8) ชุด Storylines 9) ชุด Ladybird 10) ชุด Ladybird Classics 11) ชุด Delta Readers 12) ชุด Cambridge English Readers 13) ชุด Nelson Readers 14) ชุด Heinemann 15) ชุด Heinemann New Wave Readers 16) ชุด New Wave (ดูภาคผนวก จ)

4. ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 20 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง หมายถึง วิธีการสอนอ่านที่มุ่งให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจหรือสมัครใจเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านและทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมี 2 ลักษณะ 1) การอ่านในชั้นเรียน (In-Class Reading) มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการอ่าน และเป็นการส่งเสริม กระตุ้น รวมทั้งจูงใจให้ผู้เรียนต้องการอ่านหนังสือ เป็นการอ่านบทอ่านเดียวกันทั้งชั้นในชั้นการอ่านออกเสียง (Read Aloud) และอ่านบทอ่านที่แตกต่างกันในชั้นการอ่านในใจด้วยตนเอง (Sustained Silent Reading) ผู้เรียนใช้กลวิธีการอ่านช่วยให้อ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้นโดยมีผู้สอนเป็นต้นแบบการอ่าน ผู้เรียนเรียนรู้กลวิธีต่าง ๆ ในการอ่านอย่างย่อ ๆ เพื่อเลือกใช้ในการอ่านด้วยตนเองทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น การคาดเดา คำศัพท์ โครงสร้างความสัมพันธ์ในเนื้อเรื่อง การอ่านแบบ SQ3R เป็นต้น หลังการอ่านจะมีการอภิปรายกลุ่ม และ/หรือเล่าทวนเรื่องที่อ่านให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง 2) การอ่านนอกชั้นเรียน (Out-of-Class Reading) มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนฝึกการอ่านด้วยตนเองนอกชั้นเรียนโดยปราศจากการช่วยเหลือจากเพื่อนและผู้สอนในขณะที่อ่าน โดยใช้กลวิธีการอ่านที่ผู้สอนสอนหรือจะใช้กลวิธีอื่นใดก็ได้ที่ผู้เรียนถนัด เห็นว่ามีประโยชน์ เหมาะสมกับตนเอง และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนแต่ละคนจะเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองสนใจและมีระดับความยากง่ายทางภาษาที่เหมาะสม อ่านในระดับความเร็วในการอ่านของแต่ละคน ในเวลาและ

สถานที่ที่พึงพอใจ ผู้สอนจะให้กำลังใจ กระตุ้น และสนับสนุนให้ผู้เรียนอ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2. ความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเขียนย่อความเรื่องเล่าสั้นได้ วัดโดยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การชอบอ่านหนังสือ ความพึงพอใจในการอ่านเมื่อมีโอกาส ต้องการอ่านมากขึ้น การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน และความพยายามเพื่อที่จะให้ได้อ่านในสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ วัดโดยแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยปรับมาจาก Smith, Smith & Mikulecky (1978) Jostes (1993) และนิตยา แสงสวัสดิ์ (2538) เพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรวิชาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในการปรับปรุงหลักสูตร

2. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการอ่าน รู้จักการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองนอกชั้นเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ

3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการสอนการอ่านที่ใช้การอ่านแบบกว้างขวางต่อไป